

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Szubotica, 1921. évi december hó 28. XXII. évfolyam 300. szám. SZERDA

Megjelenik minden reggel, ünnep után délelőtt.
Telefon: Híradó hivatal 18-53. szerkesztőség 5-10.

Ara fél dinár

Szerkesztőség: Kralja Aleksandra-utca 4. sz.
Kiadóhivatal: Kralja Aleksandra utca 1. szám.

Hősök pongyolában

A budapesti sajtó karácsonyi számainak kétségtelenül Széchenyi István gróf naplójának közlétele a legnagyobb szenzációja. Ebben a naplóban egy önmagával viaskodó önmaga feletl vértörvényeseket tartó férfi véres és mezeitlen valóságait olvashatjuk. Azokról az időről, a melyeket a nemzeti emlékezés biborbóddal tartak el s aranyfonás fűnyalával szőttek be, ezek a vallomások a közömbösség kérielhetetlen ségével tépik le az illúziók takaróit. Hogy felség mel egészen megnyerjem magamnak — mondja a napló, miután bevalotta, hogy csak el akarja csábítani jövődöbélit feleségét — elhatároztam, hogy kilépek a patriotizmus mezejére. Elmondiam az ellenzék oldalán huszonnyeg magyar szót rosszul és ostobán és felajánlottam 60,000 forintot olyan célra, amelyről voltaképen nem is tudtam tisztán, hogy micsoda, ami azonban egy magyarisch-filológusok akadémiájára néve ki maradt. Én voltam nyolc nap múlva a legnagyobb ember, akijnek valaha volt a magyaroknak. Mindenki hősdóit, fészeségen imádott, végül én is isten költőiténem tartottam magam. Példámat többé-kevésbé mindenki követte, mert csak magyarul kellett beszélni, magyarul is kellett viselkedni, opponálni kellett és már készen volt az imádott hazafi.

Ki nem éri ezeknek a vallomásoknak megzázó erejét? Ine Széchenyi István, a legnagyobb magyar, azért lett patrióta, hogy biztosabban elcábi-hason egy asszonyt s az a legendás előzettség, amivel megvetette alapját a Tudomány Akadémiának, milyen protezskül semmire válik az ő zintesség világánál. Nincs fajtalmerebb illúzió vesztése, mint amikor a történelmi nagyságok közé fonódott presztizsűkös főszék szék. Lehámlak a történelmi patina, elszűrül az aranyföld s egy szánandó ember kapak ki előle a történelmi vizsgáló, aki — rendszerint — nem is akar fényetnek, nem is sejtett következményeit növesztene történelmi nagysággá. A tisztánlátás első pillanatra elvezíti azt a Bernhard Shaw-i munkát, mely a történelmi koturnuszból s a dicőség togo purpurea-jából veiktözi le egészen a dősségig a történelem hőseit. Julius Caesar azért hordott fején babérokorut, hogy ne lássák meg, mennyire kopasz s a világhatalmat elvesztő császár fűhűnműt elvesztése miatt panaszkodik.

Az igazság kegyetlen. A tisztánlátás maróúgúval eteti le azt a patinát, amit a régi történeírások s gyurmeknek: a mai közlelőgőnek legnagyobbjaira „rétkenek a századok.” Már a háború utáni háberus irások dermesztő őszinteséggel kezdtek le tépni s. Hi denburgok és Ludendorffok fejéről a lögyko-

szor. Most látjuk csak egész döbberetetés biztonsággal, hogy mennyire igaz van a *Háború és Béke* ama grandiozus jelenetének, amelyik azt példázza, mennyire semmi közömbösség a győzelemhez a hadvezérek és sokszor a hőstetlet végrehajlókatónának a hőstetthez, amit végrehajlott.

Mi lenne a történelemből, ha egyszer a hősök vaspáncéja mögött meglátnók az emberi fogyatkozásokat is? Ha az inasa szemével látná a hőskéket, oltion, papucsban csibukozva, amikor még nem szoktak hozzá a hősi pózhoz. Az emberiség

szegényebb lenne a legendák ezrével, de gazdagabb az igazság világitó erejében. Ha a kori mozgató, korszellemet külsőleg legnagyobb gondolatokról kiderítne, hogy csak szavak foglalásai a gazdaság helyzetét követeléseinek és a legnagyobb, mert legvéresebb hőskékről megállapítanak, hogy csak kártyák voltak a sors kezében, mi lesz akkor az egész mai történelemtanításból s mindabból az etikai, nemzeti és faji posztulatumból, ami a hivatalos történeleírások: a hivatalos történelemhamisítások gyermekei?

hogy a pártvezérek *Conostát jártak voltak a kirólynál*. Zecsevics-ellenes magatartásukat állítólag nem artotha érthetőnek a korona és a vezérek ad *audendum verbum* jelentek meg a konokban.

Hihetetlenül hangzó hír, de a apnak, amely írta, a vezére a miniszterelőkségi sajtóiroda főnöke, akinek jólétesültségében kételkedni indokolatlan volna.

A szubotica polgármester-válság

Nem tudja a város letárgyalni a jövő évi költségvetést

Alig volt még rá eset, hogy egy város olyan hosszú ideig legyen polgármester nélkül, mint jelenleg Szubotica van. Hetek óta húzódik már a városi közigazgatás válsága, anélkül, hogy a tárgyalásoknál tovább jutottak volna. Dr. *Pletikoszics* András polgármester lemondása óta a városi tanácsnak nincs meg a tulajdonképpeni vezetője, amiből merhetetlen károk származnak a városi közigazgatásra. *Tabakovics* Miklós alpolgármester a legteljesebb hozzájárulással vezeti ugyan az ügyet, a legfontosabb kérdésekben azonban néics sem hozhat a tanács döntést a polgármester távollétében. Már pedig *Pletikoszics* polgármester esetleges utódáról szó sincsen, miután őt akarják maradásra bírni.

Amig ez a válság megoldást nem nyer, addig a legfontosabb városi ügyek elintézése szenvedet hátszalást. A legjobb bizonyítéka ennek a jövő évi városi költségvetés tárgyalásának megszálása. A városi tanács már megkezdte ugyan a városi költségvetés letárgyalását, azonban a vitát abbahagyta, miután úgy szincsen céljuk a mostani tárgyalásoknak, mert természetesen, hogy akár *Pletikoszics* dr. visszatérése esetén, akár új polgármester választásának esetében amugyis újból le kellene tárgyalni a költségvetést és meg kellene ismeretni annak részleteit a polgármesterrel, mert nincs olyan polgármester, aki a városi gazdasági terveknek ismerete nélkül venné át a város vezetését. A költségvetés viszont már hetek óta teljesen készen van és határozottan a városi tanácsra nézve, hogy letárgyalása a jövő évre fog elhuzódni. Hasonlóképpen áll a dolog még sok más sürgős esetben is, mint amilyen jelenleg például a városi hitel kérdése is. Mindezek az esetek határozottan ameltet szólnak, hogy a polgármesterválságot mind gyorsabban kellene most már megoldani.

Dobanovacki Pál főispán, akinek er ügyben közvilágosításért forúntunk, kijelentette a *Bácsmegeyi Napló* munkatársának, hogy a tárgyalások a legjobb mederben ha-

Január elsején adják át Sopront Magyarországnak

— Ferrario tábornok hirdetménye —

Sopron. A szövetségségi tábornoki bizottság karácsonyi másodnapján a következő hirdetményt tette közzé: „A szövetségségi tábornoki bizottság igazolja a népszavazásnak a központi bizottság által december 18-án közzétett eredményét.

A nagykövetek landása ezt az eredményt jóváhagyta.

Ennek folytán és a velencei szerződés szerint a népszavazási terület Magyarország birtokába kerül, amely állam a területet a szövetségségi tábornoki bizottságtól 1922. január elsején veszi át.

Sopron, 1921. december 24-én.

Ferrario, tábornok.

A hirdetményre Sopron lakossága zászlódszót öltött.

Az új kormány megkezdte munkáját

— Háromórás minisztertanács —

Az új kormány hivatalba lépett. Az utolsó hetek izgalmai elűlték és mára a parlament folyosói elcsendesedtek, csak a törvényelőkészítő bizottság ülései hoznak még némi élénkséget. A parlament ma kezdi meg üléseit. Az ülésen *Pasics* expozitumot tart. A kormányprogram viája előreláthatólag nem hoz semmi szenzációt. A kormányzópártok, a hírek szerint, hivatalos szónokokat állítanak és csak az ellenzék részéről jöhet valamelyes nem várt támadás. A kormányprogram összehallgatása nem csakly munkát ad a minisztertanácsnak. Tegnap háromórás minisztertanácsot folyt a vita a kormányprogramról. Az indennitás, költségvetés, állami főszámvivészek, közigazgatási bíróság, választói törvény, községi, megyei törvény, ezek azok a javaslatok, amelyeket ez a kormány minden körülmények között megvalósítandónak tart. Hogy sikerül-e ez a terv, azt a jövő fogja igazolni. Minden törvényjavaslat, a javaslatok minden szakasza, minden bekezdés, gy-egy szirt és ember legyen a tőlján, az a kormányos, aki minden vesélyen baj nélkül keresztülviszi a hajót. A sok ügyel-bajjal megszerzett kormányzóhság megmaradása legalább a költségvetés, indennitás és a választói törvény

megszavazáság elsőrendű államérdék, mert egészen bizonyos, hogy egy közben kitörő kormánykrisis — parlamenti krisis — növekednék. Éppen ezért a kormányzópártok vezetői óvatosan kerülnek minden olyan kérdésre, amely a kormány helyzetét meggingatná.

Ez a szempont vezette a pártokat a hadügyminiszter-kérdés megoldásánál. A demokraták tudvalevőleg semmi áron nem voltak hajlandók *Zecsevics* tábornok hadügyminiszterébe befenneni, míg a radikálisok, különböző okokból ragaszkodtak a tábornok személyéhez. A kérdés azután úgy oldódott meg, hogy a király kinevezte ugyan *Zecsevics*ot hadügyminiszternek, de ő a kinevezés megtörténte után rögtön beadta lemondását. Ezzel azonban még egyáltalán nem ért véget a hadügyminiszter-válság, mert most dönteni kell, hogy ki legyen az új hadügyminiszter. Radikális körökben az a vélemény, hogy *Pasics* veszi át a hadügyi tárcát, *Zecsevics* pedig megmarad hadügyminiszter helyettes államtitkárak. Hogy a demokraták ebbe a megoldásba beleljennek-e, nagyon kétséges.

Davidovics Ljuba és *Pribicevics* Szvetozar a demokratapárt vezérei legnap kihallgatáson voltak a királynál. A radikális estílap azt írja,

Tíz millió dináros kölcsönt vesz föl Szubotica városa

— Az Uprava Fondova ajánlata —

Gyakran foglalkoztatja most az illetékes körök Szubotica város nehézségi helyzetét, amelynek megjavítását előzve most az a kioldandó bizottság, amely szakembereikkel kiegészítve fogja ezeket a pénzügyi kérdéseket tanulmányozni. Legújabbban azonban már minden remény meg van arra, hogy a város súlyos anyagi helyzetében hamarosan tetemes javulás fog beállani egy igen előnyös kölcsön révén.

Már a színház újjáépítésének tárgyában megtartott ankétén szóba került többek közt a kölcsön felvételének a terve és az ankét után Lepedál Ilés pénzügyi tanácsos kérdései intézett több helyen erre vonatkozólag. A „Bácsmegyei Napló” munkatársa Lepedál tanácsnoktól azt a felvilágosítást kapta, hogy a város az Uprava Fondova-tól kedvező ajánlatot kapott. Tíz millió dinárig terjedő kölcsönt kaphat a város előnyös feltételek mellett. A Közalapítványi Igazgatóság ugyanolyan feltételek mellett hajlandó Szuboticának kölcsönt adni, mint a milyen feltételekkel a közelmúltban Beograd városa részére folyósított hitelt.

További tárgyalásokba még nem bocsátkoztak a kölcsön ügyében, azonban az Uprava Fondova alap-szabályai szerint 32 éves lejáratu 8 százalékos törlesztéses kölcsönt folyósíthat a közalapítványi igazgatóság. Ez azonban városokról, ahol a biztosított ingatlanokból áll, a megegyezés szerint rendszeres még elnyösebb. A tíz millió dinárig terjedő kölcsönt azonban a város egyelőre nem kötheti le, mert csak a polgármesterválaság végleges elintézése után dönthet a városi tanács ebben az ügyben.

A tíz millió dinár hitelt felhasználására a városnak mintegy két

százötvenezer volt a programja: két évet betöltő munkát jelentene ennek az összegnek legelőszörűbb és legszükségesebb beruházása. Elsősorban természetesen a stagnáló építkezéseket indítaná meg maga a város. Erre vonatkozólag Petrovics Koszta városi főmérnök a következőket mondotta munkatársainknak: — A kölcsönre valóban nagy szüksége volna már a városnak, mert ezáltal lenne csak megvalósítható az a nagyobb arányu program, amely végeredményben Szubotica felvirágoztatását célozza és amely kellő anyagi eszközökkel két év alatt nagyon szép eredményeket produkálna.

— Elsősorban az utak megjavítására fog sor kerülni, amire már elegendő van. Elsőszor is a városba vezető külső utakat hozatnók rendbe, de sok javítást igényel ezenkívül az utcák közege is. Ugyancsak ebből a hitelből kezdenék meg azonnal a színház újjáépítését a már ismert tervek szerint, amelyeken most még egy-két praktikus módosítás történik.

— Tervebe vették tisztviselő és munkálások építését is, amelyeket szintén ez a városi hitel fedezne. A város még egyelőre nem döntött a Kopalion lévő úres terkek ügyében, de valószínű, hogy a város nem fogja ezeket a háztelkeket eladni és esetleg ott épülhetnek a tisztviselő házak, amelyek egyrészt lényegesen enyhítenek a lakásnégyesen, másrészt megfelelő és olcsó lakásokhoz juttatnák a tisztviselőket. A munkásházak modern tervek szerint, a higiénikus szempontok tekintetbevételevel épülnek fel és mondani se kell, hogy ennek milyen szociális jelentősége volna.

— A hitel ügyének elintézése után fog végre eldőlni a kérelmezett városi várcsarnok építésének

nemcsak gazdag lesz, de a második, vagy a harmadik generációban már művelt is, csak akkor lendülhet föl megint a könyvtár, az újságotaloni, a drámai-, zene- és képzőművészet. Addig abban a circulus virtuosus-ban fognak kórologni, hogy a kulturálatlanokat művelteké kell tennünk, de mert mi magunk nem művelődhetünk tovább, alig vagyunk alkalmasak arra, hogy a kulturánkat másokkal közöljük.

És majd elfelejtetem valami nagyon fontosat: ezelőtt az utazást tartottuk az egyéni kultúra legjobb és legbiztosabb eszközeként. Ez a mondas: Reisen bildet, egyike volt a legelőszöbb két szónak, amelyet valaha pedagógusnak az ajka kijellett. Ma ez a két szó a legszánlatamutóbb deplacemént és a legelőszöbb anankonizmus, amelyet a könnyelmű száj kimondhat. Ma az utazás nem művelődési eszköz, hanem agyonfárasztó strampel és kínos rabszolgamunka és amellet olyan költöcségek, hogy csak az az ugyancsak kevés valóban művelt és továbbművelődni vágyó ember engedheti meg magának, aki véletlenül gazdag. De a vasutak és a gőzhajók olyan passzoknál vannak tele, akik — csak gazdagok, de csak kevés műveltebbek az osztrigánál (amely nem éppen akadémikus képzettségű), s így nem is műveltségvágyó. Mert a művelésdés olyan, mint az étvágy, amely evés közben jön meg; a műveltség kezdetein túl kell lenni, hogy elfogja az embert a kulturaszomj. . . . Az utazást hát, mint műveltségterem-

az ügye is, amit megfelelő pénzei rendelkezésvén, szintén a város maga építene esetleg fel. Mindez azonban csak a legfontosabb része annak a programnak, amely a kiltátsba

helyezett hitel lekötése esetén megvalósítható volna. Most csak az lenne kívánatos, hogy ebben a nagy fontos ügyben mielőbb döntés történjék.

A zalaegerszegi internáló tábort feloszlatták

— Csak az árdragítókat fogják internálni —

Budapest. Szerdán jelent meg a belügyminiszter rendelete a zalaegerszegi tábor kiltitítéséről, illetve feloszlásáról.

A rendelet szerint az internáló táborból mindazokat elbocsátják, akiket büntetésük kiltöltése után küldtek Zalaegerszegre és azokat, akik ellen bűncselekmény hiányá-

ban a bűnvádi eljárást megszüntették.

Ezután csak az árdragítók maradnak internálva.

Ezeknek a száma azonban oly kevés, hogy a zalaegerszegi tábor ezektől fenntartani nem érdemes.

A kormány valószínűleg másutt fogja az árdragítókat elhelyezni.

Kevesen jelentkeztek opcióért a budapesti konzulátuson.

— A konzulátus nyilatkozata —

Budapesti munkatársunkól

Csütörtökön a hó 22-én tette közzé a budapesti jogszláv konzulátus a felhívását, amelyben felkéri Budapest, illetve Magyarországon tartózkodó érdekelteket, hogy állampolgársági ügyükben optáljanak. A felhívás szerint január 22-ig kell jelentkezni azoknak, akik jogszláv állampolgárságot óhajtanak einyerni vagy viszont magyar honosságot tartanak meg. Mindkét esetben a két állam a közös egyezmény alapján biztosítja az optálókat, hogy ingószámaikat egyik államból a másikba átmengtesen bevihessék. A hirdetmény közzététele után pár nappal munkatársunk felkereste a Honvédtudat 16. szám alatt levő jogszláv konzulátust, ahol az optálásról a következőket mondták a Bácsme-

gyei Napló részére:

— A hirdetésment a kormány utasítására adtuk ki és azért szabtuk a jelentkezést olyan rövid időre, hogy idejkorán elkészíthessük az optálók listáját. A listát a külügyminiszter után a belügyminiszterhez terjesszük, amely véglegesen fog dönteni a vitás esetekben és utasításokat ad a rendelet gyakorlati végrehajtását illetőleg.

— Eddig feltűnően kis számmal jelentkeztek a polgárok, amit részint a karácsonyi ünnepeknek tulajdonítunk, részint pedig annak, hogy az emberek szeretik mindent az utolsó percre hagyni. Vízumért is akkor jönnek, mikor az utlevél majdnem lejár; bizonyára az optálást is az utolsó napon fogják bejelenteni.

A beogradi egyetemi hallgatók a véleményszabadságért

— Elégítélt követelnek a bántalmazott újságíróknak —

A beogradi egyetem hallgatói abból az alkalomból, hogy az egyik beogradi lap munkatársait ismeretlen személyek tetleg inzultáltak, nagygyűlést tartottak. A nagygyűlésen az egyetemi hallgatókon kívül igen sok rokkant katona is résztvett.

A gyűlésen, több szövekről elhangzása után, a következő határozatot hozták:

1. Tekintettel arra, hogy a vélemény- és a kritikai szabadság pillére az egységes és normális közéletnek, valamint a társadalmi fejlődésnek, megvétségünket fejezzük ki a szólásszabadság és annak képviselői ellen intézett barbár és alattomos támadás felett.

2. Követeljük a leghatározottabb és tárgyilagos vizsgálatot a bántalmazott hírlapírók ügyében, valamint a legszigorubb büntetést a tettesek előkérítése esetén, különösen ha azok katonai személyek.

3. Követeljük egy a hadseregnek, mint az államnak, valamint a parlamentnek kormányzás normális működésének érdekében, hogy minél hamarabb szándékosan a jelek után ítélve a hadseregben meglévő egészségtelen állapotok, Parlamentünk ankét rögtön és sürgősen tetszen vizsgálatot, hogy a

hadseregben valóban vannak titkos szervezetek, amelyeknek politikai céljai vannak (mint pl. a Fehér Kéz) és amennyiben ilyenek valóban lennének, követeljük azok legergikusabb és minden tekintet nélküli feloszlását.

4. Miután a társadalmi szervezet erkölcsi erejét éppúgy a véleményszabadságnak köszönheti, mint a test, szervezete a nappal meríti erejét, követeljük, hogy a parlament hozzon törvényi a sajtó- és a véleményszabadság vékeltetés biztosítására.

Ugyanakkor garanciárolt is kell gondoskodni, hogy, amint ez, sajnos, a sajtó egy részénél megtörténik, ezzel a szabadsággal viszszaelni ne lehessen.

Amidőn a kritika és a nyilvános ellenőrzés szabadságát követeljük, leghatározottabban tiltakozunk az ellen, hogy a nyilvánosság szereplőit — minden ténybeli alap nélküli — rágalmazzák és szidalmazzák.

Amint a fenti határozatból, amelyet az imponáló tömeg egyhangulag elfogadott — kijönik, Beogradban a sajtó munkásai ellen intézett minden támadást, a közszabadságok súlyos sérelmének tekintenek. Ugyanabban a tárgy-

ban a kormányhoz interpellációt is intézett több képviselő és a minisztertanácson is szóba került ez az ügy.

Föl kell ezt jegyeznünk akkor, amikor egy subotical hírlapírórt ért inzultus ügyében, bár az inzultáló tisztviselő ellen úgy a megbántott újságíró, mint az Újságírói Egyesület is megtették a fejjelentést s bár az eset óta már több, mint egy hónap múlt el, még mindig nem történt semmi sem.

A „szűzség apostola” a berlini törvényszék előtt — Proféta vagy szelíhámós? —

Nagyon érdekes tárgyalás játszódott le szombaton a berlini törvényszék előtt. A vádlott Haüsser Lajos volt, aki magát a szűzség apostolának nevezte és szörcsuhában vándorolta be egész Németországot, hogy új tanításainak híveket szerezzen. A különös viselkedésű embert már annak idején a tábingeri pszichológiai klinikán is megfigyelés alá vették és akkor megállapították róla, hogy a háború kitöréséig Párisban élt közismert szép feleségével, nagy luxust fejtve ki. Egy pezsgőgyárnak volt az igazgatója és egy lóversenyiroda is busás jövedelmét biztosított számára. Azonban minden jövedelmét elkétyavetyélta és a háború alatt teljesen elszegényedett. Ezzel egyidejűleg lelki változások ment át. Megkezdte körútját, mint vándor-prédikátor és mindenütt úgy szerepelt, mint a nép megváltója, az emberiség megmentője és egy új korszak profétája.

Már akkor vádat emeltek ellene, mert a közre nézve veszedelmesnek tartották. Ugyanis férfias megjelenése nagy hatást gyakorolt a nőkre, különösen az asszonyokra, akikből mindig több hibe torzódott.

A különös „proféta” szombaton állt a berlini törvényszék előtt csalással és csavargással vádolva. A tárgyaláson való viselkedése teljesen méltó volt különös egyéniségéhez. Amikor a törvényszék elnöke utasította, hogy illyen le a korlátok közt álló vádlottak padjára, a következőket felelte:

— Szó sincs róla; ezeknek a nyomorult fimaszoknak különben is meg kell szünniök. Nem vagyok fogoly, hanem szabad ember, büntesse meg, ahogy akarnak, de ebbe a kettebe nem megyek be addig, amíg nem vagyok megbüntetve. Közel van már ugvis az az óra, amikor rajtam kívül senkinek se lesz joga a parancsolásra.

Senmiféle módon nem sikerült lecsendesíteni, mire a törvényszék három napi elzárásra ítélte a bíróság előtti botránnyos viselkedése miatt. Az ítélet hallatára az „apostole” ismét ordítani kezdett:

— Ez erőszak! Tiltakozom ellene, hogy egy embert, csak azért, mert nem fizette le pontosan egy tartozását, úgy kezeljék, mint egy gonoszleányt...

A botránny csak úgy lehetett megakadályozni, hogy a vádlottat a fogházorok elvezették. Háussnernek a hallgatóság sorában lévő tanítványai és követői erre közbeszólásokkal adtak kifejezést nemlétszűnésüknek, hogy mesterükkel ötképpen bírák és csak nagynehezen sikerült kiűriteni a teremre.

Ezalatt a bírák asztala előtt egy egész kórikus eset játszódott le. A

szűzség apostolának egy tanuként beidézett híve az elnök asztala elé állt és hosszú előadást akart tartani a földi igazságszolgáltatás tökéletlenségéről.

Módosítják a forgalmi adóról szóló rendeletet

A III. osztályú kereseti adó alapján forják kivetni — A novisadi küldöttség a törvényelőkészítő bizottság előtt.

Mai számunkban már beszámoltunk a novisadi kereskedelmi és Iparkamarában hétfőn délután megtartott gyűlésről, amelyen a vajdasági kereskedők a forgalmi adó mai rendszere ellen tiltakoztak és azt követelték, hogy a forgalmi adót legfeljebb a III. osztályú kereseti adó alapján vessék ki. Ezt a kívánásokat memorandumba is foglalták azonnal.

Mint novisadi tudósítónk jelenti, a memorandum ma reggel negyven tagu küldöttség vitte le Beogradba a pénzügyminiszterhez és a törvényelőkészítő-bizottsághoz. A küldöttséget Kumandit pénzügyminiszter ma délelőtt fogadta és miután a törvényelőkészítő-bizottság ülése éppen a vajdasági forgalmi adóval foglalkozott, azonnal átvezette a pénzügyminiszter a törvényelőkészítő-bizottsághoz a küldöttség tagjait, akiket Trifunovic Mita elnök fogadott. A novisadi küldöttség kérelmét dr. Boksan Milos képviselő adta elő.

A törvényelőkészítő-bizottság elnöke válaszában kijelentette, hogy respektálja a novisadi kereskedők kérelmét és ígéretet tett arra nézve, hogy a forgalmi adót a Vajdaság területére aképen módosítják, hogy alapját a III. osztályú kereseti adó fogja tenni.

Azért nem lehet a kérdést az egész országban egységesen megoldani — mondotta — mert egyes országrészekre vonatkozólag még végleg letergelyáltak a kérdést, így például Macedoniára nézve, ahol még a kereskedők egy része sem tud írni, olvasni, pausálé-rendszert állapítottak meg.

A kilátásba helyezett módosítás tehát csupán a Vajdaságra lesz érvényes.

Azért nem lehet a kérdést az egész országban egységesen megoldani — mondotta — mert egyes országrészekre vonatkozólag még végleg letergelyáltak a kérdést, így például Macedoniára nézve, ahol még a kereskedők egy része sem tud írni, olvasni, pausálé-rendszert állapítottak meg.

A kilátásba helyezett módosítás tehát csupán a Vajdaságra lesz érvényes.

Azért nem lehet a kérdést az egész országban egységesen megoldani — mondotta — mert egyes országrészekre vonatkozólag még végleg letergelyáltak a kérdést, így például Macedoniára nézve, ahol még a kereskedők egy része sem tud írni, olvasni, pausálé-rendszert állapítottak meg.

A kilátásba helyezett módosítás tehát csupán a Vajdaságra lesz érvényes.

Azért nem lehet a kérdést az egész országban egységesen megoldani — mondotta — mert egyes országrészekre vonatkozólag még végleg letergelyáltak a kérdést, így például Macedoniára nézve, ahol még a kereskedők egy része sem tud írni, olvasni, pausálé-rendszert állapítottak meg.

A kilátásba helyezett módosítás tehát csupán a Vajdaságra lesz érvényes.

Azért nem lehet a kérdést az egész országban egységesen megoldani — mondotta — mert egyes országrészekre vonatkozólag még végleg letergelyáltak a kérdést, így például Macedoniára nézve, ahol még a kereskedők egy része sem tud írni, olvasni, pausálé-rendszert állapítottak meg.

A kilátásba helyezett módosítás tehát csupán a Vajdaságra lesz érvényes.

kedve, borus, csunya fekete karácsonyt hozott a Jézuska, aki az idén nemcsak az ajándékokban, de a szép időben is fukarnak bizonyult.

A színházak a rossz karácsonyotlított szezon után természetesen dupla télt hízhat kaptak mindkét napon. Két újdonság dominál. A „Hosz és Besz” a Renaissance színházban, az utóbb felkapott párisi színész-írónak Verneuilnek egyik elmés vígjátéka, amelyet a kritika kedvezőlenül fogadott. Kissé igazságtalanul, mert az összesen három személyt szerepeltető darab finom ötletekkel és ragyogó dialógokkal oldja meg azt a nehéz és hátatlan színpadtechnikai feladatot, amit ilyen kis számú szereplő felhasználása okoz.

Egy kissé természetesen pikáns a darab, mondhatni egy kissé nagyon pikáns, de ezt is ötletesen csinálja és talán nem is a szerző a felolós-írte, hanem a közönség, amely megkívánja ezt minden jól nevelt vígjátékszerzőtől.

A másik újdonság operett és jelentéktelen. Két érdekessége van, az egyik, hogy Mikszáth híres regényéből készült, a Szent Péter esernyőjéből, amelynek címét is megtartotta, a másik, hogy a librettóját a magánéletben aligazgató a Kereskedelmi bankban. A premier jegyét a bank vásárolta meg és tisztviselőivel töltötte meg a nézőteret. Soha ilyen zsúfolt nem volt a Várszínház.

A második előadás jerejét a Tébe (Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete) vette meg és átadta egyik nagy banknak. Általában minden bank végignézi egyszer a Szent Péter esernyőjét, amely így — tekintettel a bankok nagy számán — óriási kasszasikeret fog elérni. Rentabilis operett. Nagy tőke áll mögötte.

Azért nem lehet a kérdést az egész országban egységesen megoldani — mondotta — mert egyes országrészekre vonatkozólag még végleg letergelyáltak a kérdést, így például Macedoniára nézve, ahol még a kereskedők egy része sem tud írni, olvasni, pausálé-rendszert állapítottak meg.

A kilátásba helyezett módosítás tehát csupán a Vajdaságra lesz érvényes.

Azért nem lehet a kérdést az egész országban egységesen megoldani — mondotta — mert egyes országrészekre vonatkozólag még végleg letergelyáltak a kérdést, így például Macedoniára nézve, ahol még a kereskedők egy része sem tud írni, olvasni, pausálé-rendszert állapítottak meg.

A kilátásba helyezett módosítás tehát csupán a Vajdaságra lesz érvényes.

Azért nem lehet a kérdést az egész országban egységesen megoldani — mondotta — mert egyes országrészekre vonatkozólag még végleg letergelyáltak a kérdést, így például Macedoniára nézve, ahol még a kereskedők egy része sem tud írni, olvasni, pausálé-rendszert állapítottak meg.

A kilátásba helyezett módosítás tehát csupán a Vajdaságra lesz érvényes.

Azért nem lehet a kérdést az egész országban egységesen megoldani — mondotta — mert egyes országrészekre vonatkozólag még végleg letergelyáltak a kérdést, így például Macedoniára nézve, ahol még a kereskedők egy része sem tud írni, olvasni, pausálé-rendszert állapítottak meg.

A kilátásba helyezett módosítás tehát csupán a Vajdaságra lesz érvényes.

Azért nem lehet a kérdést az egész országban egységesen megoldani — mondotta — mert egyes országrészekre vonatkozólag még végleg letergelyáltak a kérdést, így például Macedoniára nézve, ahol még a kereskedők egy része sem tud írni, olvasni, pausálé-rendszert állapítottak meg.

A kilátásba helyezett módosítás tehát csupán a Vajdaságra lesz érvényes.

Azért nem lehet a kérdést az egész országban egységesen megoldani — mondotta — mert egyes országrészekre vonatkozólag még végleg letergelyáltak a kérdést, így például Macedoniára nézve, ahol még a kereskedők egy része sem tud írni, olvasni, pausálé-rendszert állapítottak meg.

A kilátásba helyezett módosítás tehát csupán a Vajdaságra lesz érvényes.

Elfogták a vrsaci adohivatal betörőjét?

Nem mindennapi sikerrel dicsekedhetik most a torontálmegyei Karlovó község csendőrsége.

Letartóztattak egy fátalembert, a kinek a nevét még a vizsgálat érdekében nem közlik a nyilvánossággal és akiről megállapították, hogy több, nagyarányú büntény elkövetése terheli a ílkét.

A letartóztatott munkáját nagy mértékben megkönnyítette az, hogy — detektív volt. Sokat utazott, ismerte a torontáli viszonyokat, detektív minőségénél fogva sok mindent megtudhatott, hogy fog tapasztalatainak gyakorlati alkalmazása, nem csúszoly mértékben kamatozott. Legutóbb, mint ahogy a csendőröknek beavallta, egy velük becskeréki kereskedőtől 300,000 dinárt lopott el.

A csendőrök a letartóztatás után azonnal házkutatást tartottak, amikor igen sok osztrák-magyar korona bankjegyet találtak „Srpska Financijka, Uprava u Vrsuc” felírású pecséttel. A pénzügyigazgatóság pecsétje a nyomozó csendőröknek észbe juttatta, hogy jóval ezelőtt betörők jártak a vrsaci pénzügyigazgatóság pénztárába, ahonnan elvittek 1,600,000 korona készpénzt és mindezeig a betörőknek nem lehetett a nyomára békkanni.

Erős a gyanu, hogy az elfogott detektív nepszak ezekben, hanem más betörésekben is részes.

A Bánáthban a legutóbbi időben a betörések, lopások igen gyakoriak és azt hiszik, hogy a letartóztatott detektív vallomásából ki fog derülni, hogy kik a tagjai a titokzatos rablóbandának.

A bajai pénzüntézetek válsága

A hadikölcsönök romlásba sodorják a bankokat.

Bajsa. A kiuntett területeken levő pénzüntézetek — különösen a bajniek — súlyos válságba kerültek. Egyelőre megfelelnek ugyan fizetési kötelezettségeiknek, de folyó kölcsönök nincsenek arányban kötelezettségeikkel.

A bajba jutott takarékpénztárak és bankok válságát az idézte elő, hogy saját kölcsönök messze meghaladó hadikölcsönöket jegyeztek annak idején.

A jegyzés alig befolyásolhatta a jegyző intézet likviditását, mert hiszen ugy volt, hogy a kötvényekre a névorték hetvenöt százalékának erejéig az Osztrák-Magyar Bank akadémikor lombardkölcsönt ad előnyös kamattal mellett. Az intézet vezetősége tehát azzal számolhatott, hogy ha szükséges lesz rá, kölcsönt vesz föl a kötvényekre, azok e szerint akadémikor pénzre tehető, anélkül, hogy a magas kamattővedelemről a tulajdonosnak le kellene mondenia.

A békeszerződés aláírása előtt a volt jegybank a megígért kölcsönök folyósítását megszüntette, a hadikölcsönök előnyös kamatozása is elmaradt, shelyett azonban a vagyonválság címén való értékesöskökenés következett be.

Ez okozta a bajai pénzüntézetek súlyos helyzetét is, dacára annak, hogy a hadikölcsönök figyelembevétele nélkül is aránylag szép vagyonnal rendelkeznek.

HIRDESSEN
BACSMEGYEI NAPLO
UJVEJI SZAMABAN

Komoly baj azonban a dologból előreláthatólag nem származik majd, mert a Pénzügyi Kormány az egyes pénzüzeteket vagyoni állapotának pontos revíziója után mindegyiknek megfelelő kölcsönrel lesz segítségére.

HÍRTEK

Leégett a bukaresti főpályaudvar

Bukarestből jelentik: Vasárnap éjjel négy órási tűz pusztított. Kigyuladt a bukaresti északi főpályaudvar. A tűz rohamosan terjedt és csakhamar az egész pályaudvar lángban állott. A pályaudvaron fűthalmazot rengeteg podgyász mind leégett.

Az oltásnál három tűzoltó és több vasúti hivatalnok sebesült meg.

A tűz átterjedt a vasúti postaküldőre is, amely szintén leégett. Valamennyi táviró- és telefonkészülék és a posta egész irattára elpusztult.

A kár meghaladja a tízmillió lejt. A tűz valószínűleg rövidzárlat folytán keletkezett.

Sándor király utazása. Beogradból jelentik: Sándor király tegnap este 8 órakor Pál herceggel, valamint Hadzsisac adjutáns és Damjanovic adjutáns kíséretében Szlovéniába utazott vadászatra.

Az amerikai követé Paicsnál. Beogradból jelentik: Dodge amerikai követ ma délelőtti féltenegy órakor hosszabb látogatáson jelent meg Paics miniszterelnöknél.

A közlekedésügyi miniszterium hivatalnokai létszámának csökkentése. Beogradból jelentik: Mianin a pénzügyi bizottság a közlekedésügyi miniszterium jövő évi költségvetését lényegesen csökkentette, már megkezdte a miniszteriumban a tisztviselők létszámának csökkentését.

Lloyd George Cannesba utazott. Párisból jelentik: Lloyd George hétfőn délelőtti Cannesba utazott. Az útutazó angol miniszterelnököt a párisi pályaudvaron Briand üdvözölte. A két miniszterelnök a pályaudvaron félórát beszélgetett. Briand január 3-án utazik Cannesba.

A biliárd-asztalok kötelező bejelentése. A biliárd-asztal tulajdonosokat figyelmezteti a pénzügyigazgatóság, hogy valamennyi biliárd asztalt január 15-ig be kell jelenteni a pénzügyigazgatóságnál.

Bjenzés. Guttman Irénke Novisad és Friedlander Richard Subotica megyék (Külön értesítés helyett).
Böhm Mariska Bezdán, Guttman Sándor Novisad megyék. (Minden külön értesítés helyett).

A keirói zavarások megújultak meg. Párisból jelentik: A keirói zavarások tovább terjedtek. Egyptomi diákok megtámadták az állami hivatalokat. Angol csapatok szétverték a zavarókat, az összeült községek öt hétéves husz sebesült áldozata van. A keirói iskolákat bezárták. Múltban állomásozó két ezred parancsot kapott Egyiptomba való indulásra.

Beniczky Ödönt szabadlábra helyezték

A vizsgálóbíró megszüntette az eljárását

Budapest. A vizsgálóbíró elutasította az ügyészségnek Beniczky Ödön ellen a vizsgálat elrendelése iránt tett indítványát és elrendelte Beniczky Ödön azonnali szabadlábra való helyezését, miután a vádló tárgyává tett ténykedések nem merítették ki a lazadás büntetésének tényálladási elemeit.

A vizsgálóbíró részletesen indokolja a határozatot s megállapítja, hogy IV. Károlynak joga volt az

Az angol kormány a buvárhajó harc ellen. A washingtoni konferencia karácsony estéjén a buvárhajóharc kérdésével foglalkozott. Balfour az angol kormány nevében kijelentette, hogy a buvárhajó harc nem fér össze a civilizációval s az erkölcs nevében tiltakozni kell ez ellen a harcmód ellen.

Elgázolt aggastyán. Hétfőn este hét óra után Tumbász György 72 éves subotici lakos, fiának a VIII. körben levő lakásáról, a vasúti sínek között tartott hazafelé. A rövidlátó aggastyán s sötétben nem vette észre a közeledő sombori vonatot, mely elgázolta és testét teljesen félbevágta. Tumbász azonnal meghalt. A holttestet reggel a csendőrfőnök találta meg. A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenségért senki sem terhelhető felelősséggel.

Az opium-termelés szabályozása. Beogradból jelentik: Az illetékes miniszteriumok törvényjavaslatot készítenek elő az opium-termelés és az opium-kereskedelem szabályozására.

Szegye a filológiai társaság részére. Beogradból jelentik: A közoktatásügyi miniszterium a jugoszláv filológiai társaság részére 20.000 dinárt utalt ki.

Romániai szabadlábra letette a gabonakivittelt. Bukarestből jelentik: A minisztertanács elhatározta, hogy teljesen szabaddá teszi a gabonakivittelt és megszünteti a kivitteli engedély kötelezettségét.

Női vádlott a katonai bíróság előtt. Budapestről jelentik: A szombathelyi katonai bíróság előtt egy női vádlott jelent meg, kit a katonai szolgálat megszegésére való felbujtásért vontak felelősségre. Szöllősi Sándorné szombathelyi lakos, kinek férjét nyolc hetes szolgálatra hívták be, a nyolc hét letelte után, amikor férjét még nem bocsájtották szabadon, levelet írt neki, hogy hagyja ott szolgálati helyét, egy percre se maradjon tovább. "Lázadások fel!" — írta tovább Szöllősiné férjének. Az elkeseredett asszonynak ez a levele Szöllősi egyik felbujlójának kezébe került, ki megvitte ellene a feljelentést. A bíróság hat hónapi súlyos katonai börtönrre ítélte az asszonyt. A védelmet képviselő ügyvéd azzal a kéréssel fordult a katonai bírósághoz, hogy az ítéletet változtassa meg és polgári börtömben töltsse le Szöllősiné a rá szabott büntetést. A bíróság a védő kérését elutasította.

Spangolyjárdny Berlinben. Berlinben járdnyvosan lépett fel a spanyolnátha. A megbetegedések száma ijesztően nő.

ország területére jönnie. Rakovszkyról és társairól lehet úgy beszélni, mint lázadókról, mert ők erőszakot alkalmaztak az ez időszerűen magyar uralom ellen, de Beniczky ezek ténykedésében nem vett részt.

A vizsgálóbíró határozata ellen az ügyészség nem adott be fellebbezést s így az jogerőre emelkedett.

Beniczky már kedden elhagyta a fogházat.

Diaz tábornok herceg lett. Rómából jelentik: Viktor Emanueltól Diaz tábornokot, aki a világháborúban az olasz hadsereg parancsnoka volt, hercegi rangra emelték és a "diadal hercege" címet adományozta neki.

Öt millió font kölcsön Csehszlovákiának. Prágából jelentik: Az angol bankok koncernje Csehszlovákiának öt millió font sterling beruházási kölcsönt szavazott meg. A megszavazott hitel megfelel másfél milliárd cseh koronának.

Orth János megint előkerült. Párisból jelentik: A keirói zavarások alkalmával többet életüket veszítették. Ezek közt volt egy Orth nevű tanár, aki állítólag valamikor osztrák főherceg volt.

A magyar amnesztiá. Budapestről jelentik: Az amnesztiát következtében eddig 629 foglyot helyeztek szabadlábra.

Utonállás. Fábiny Félix IV. körű lakos kedde virradó éjjeli hazafelé tartott, amidőn az uton három ismeretlen ember megálláta. A támadók közül az egyik kést rántott és Fábinyt bal lapockáján megszurta. A mentők a kórházba szállították.

Három ezer magyar nyul baltandja. Párisból írják, hogy a Figaro három ezer magyar nyul diplomáciai kalandjáról rántja le a leplet. Elmondja, hogy a jóvátételi bizottság Németországól három ezer nyulát követelt, hogy a háború idején kipusztított nyulállományt Franciaországban felirásítsa. A németek nem adhattak nyulakat, mert a kommunisták gépfegyverrel vadásztak a szegény tapsifülesekre úgy, hogy némi földön alig van nyul. De egy frankfuri kereskedő révén a franciák Magyarországon összevásárolták 3000 élő nyulát és ezeket Franciaországba akarták szállítani. Azonban sem az osztrákok, sem a csehek nem hajlandók a magyar nyulakat a területükön átengedni, így most a francia kormány a jugoszlávokkal tárgyal a nyulak átengedése ügyében. A végén még repülőgépen lesznek kénytelenek a nyulakat Párisba szállítani. A Figaro szerint a nyulak ára a következő egy him 70 frank, nőstény 100 frank. Szóval egy nyulért a franciák 5000 magyar koronát fizetnek.

A legújabb divatu toaletté. és nagylige-fűzők készítenek Steinné-Schaffer Margitánál, Karadziceva-utca 7.

Dr. Munk Arthur orvosi rendelője Save Tekelije-put 29. (Lakás: Trumbitova ul. 34. Csirke-piac.) 7421

Természetről mese

— Apró kis csintalan csibém, jól viseltétek magatokat az egész esztendőben, azért ma nagyapó mesélni fog nektek a nyusziról. A nyuzsi ugyan husvétű állat, de legyetek türellemmel, meg tudjátok, hogyan illeszkedik belé a karácsonyra. Hát úgy van az, hogy a mezők fűre pojtóca eltorzkodik a határbán augusztus közepéig, a vadászól sem fél, mert tudja, hogy őket nem szabad bántani. Nem is a vadász az ő igazai ellensége, hanem a róka-koma, aki nem törődik a törvényekkel, hanem akkor szerzi meg a pecsenyét, amikor megéhezik. Nyuzsi mama hiába mondja, maradj a vackodban, ne dugd ki a pisze orrodát, a rossz fióka nem hallgat a szóra, elcsatangol hazulról. Egyszer csak nagyserű láványt táruul eléje. Jön egy piros ruhába öltözött maskara, hatalmas zászlót lobogtat, csupa tréfa és ötlek. Csodálatos szépen táncol, a kis nyuzsi eltája rajta a szálát, annyira nézi. Bukfencet is vet, azán sántikál, mintha megátölte volna a lábát, közben nyargal, tótágnál áll, — elképzelvehellen nagy gyönyörűség ez, a kis nyuzsi oda van az örömtől. Már hozzá is ért a piros pojtóca, csapdók a zászlójával, lefelekk a fűre és olyan széjj, hogy szinte mese. Egyre bátrább lesz a kis nyuzsi, hiszen ez jó cimborra, játszik vele, — el is kergetőznek hosszasan.

— Hát én most hazamegyek, mondja egyszer a pojtóca.
— Gyere el holnap is, kéri a nyul.
— Legföljebb az öcsédért, feleli a róka, (mert azt hiszem kis csibém, hogy már ráismertetek), azzal derékon kapja a nyuzsit s viszi magával pecsenyének.

Nyul-mama hazatérő útjában látja a gyermekbátót és keservesen sirásra fakad. Hátis két lábra áll, a szája pedig úgy mozog, mint akit nagy indulat zaklat. Így sir a nyul. Hosszu fülével int becsul: Isten veled Tarlócska, téged se látak többé.

A nyul szemében az elegáns halál az, ami a vadászatot következik be. Mert tudja, hogy meg kell egyszer halni, de boldogan csöpöglet szive vért a hóra: nem a róka ölte meg.

— Nem mulok el végleg, emlékem örökké él. Husom ugyan gondbó-sírkövekkel szegélyezett pecsenye lesz, de a börtömök cilindert csinálnak s azt a hivatalnok-urak viselik, valahányszor deputációba mennek a drágasági pótlék kiutalványozása tárgyában.

A fő ambíció azonban nem ebben rejtezik s amikor a nyuzsíról mesélek, el kell árulnom, hogy ő is épp olyan hü, akárcsak a legtöbb ember, aki látszatokra helyezzi a súlyt s szereti megfélemlíteni maga fölöl a világot.

A nyuzsi ugyanis csak az életben nyuzsi. Miből meghalt, előlép, még pedig a lelki élet valami különös perverzége folytán fölveszi az ellensége nevét. Azt hiszik kis csibém, hogy tréfálók? Eszemben sincs. Járjátok végig a divatszócok: boltiak, anyukátok is igazol s en-czemetekkel látjátok, hogy a sok nyulak — rókának nevezik.

(*) Banktisztviselők műsoros estélye. A Banktisztviselők Egyesülete január hó 7-én, szombaton este a Lloyd-Társulat termében műsoros estélyt rendez.

(*) Január 1-én este 8 órai kezdettel a Művelődési Köre Gábor Andor énekes vígjátékát, s Majd a Vicák-át adják. Jegyek a kör helyiségében Pietsch fényképszobánál már előjegyezhetők.

— **Kisiklott mozdony feldöntött egy őrházat.** Budapestről jelentik: Keddre virradó hajnal négy órakor a bécsi vonal Hungária-utól Áttérőjénél egy toltómozdony kisiklott és nekiment az őrháznak s azt feldöntötte. Az őrházban a baleset idejében a váltór négy gyermeke és anyja tartózkodott. Az egyik fiú, az öt éves Feri meghalt, a másik három gyermek és az öregasszony súlyosan megsérült.

— **A magyar diplomata-szolgálat kiépítése.** Budapestről jelentik: Amint a költségvetésből megállapítható, a magyar kormány a beográdi, varsói és prágai diplomáciai képviselősegeket ejtő hatalmu képviselőtelekké akarja átalakítani, ugyszintén a római és párisi ügyvivősegeket is. Londonban és Washingtonban követésegeket állítanak föl. A kivándorlóokra való tekintettel Newyorkban, Chicagóban, Clevelandban és Pittsburgban konzulátusokat létesítenek. Athénben, Konstantinápolyban és Tokióban külügyi képviselőteleket terveznek, Athénben azonban egyelőre csak ügyvivőt neveznek ki. Milánóban is konzulátust alakítanak. A madridi és brüsszeli követésegek ügyeit a párisi követ fogja ellátni. A fehébi tengerentúli országokban az ott élő magyarok köréből tiszleletbeli konzulokat fognak kinevezni.

— **Berthelot lemond.** Párisból jelentik: Berthelot, a külügyminiszterium elnöki osztályának vezetője, aki legutóbb mint francia szakértő vett részt a Lloyd George és Briand közötti tárgyalásokon, állásától való felmentését kérte.

— **Nvolcvanhét szláv interpelláció az olasz kamarában.** Triestből jelentik: Az olasz kamara béválasztott szláv képviselőik az obstrukciók eredeti módját találják ki. Interpellációk öbzónélv ársztálják el a miniszterek asztalát. Jelenleg nem kevesebb, mint 87 ilyen interpelláció vár választásra, melyek főrészt az Olaszországnak jutott szláv területek iskoláival foglalkoznak.

(*) **Chanuka-estély.** Ma este fél kilenc órakor a »Beograd« szállóban tartandó Chanuka-estély műsorát a következők: 1. a) Moanz cur . . . b) Patai J., Bus lángok, szavajja Schlesinger M., Bus 2. Alex. Bondar. énekszámok. 3. A sok arcu sphinx, ünnepi beszéd, tartja Wolf Gyula dr. 4. Miskolczi Ilona, énekszámok. 5. Ballet, táncolják Pollák Piros és Kellert Annuska. 6. Recitáció újabb héber költőktől, tartja Grüner Andor. 7. a) Hatikvak, b) Himna S. H. S. A zongorán kísért Vass Gabriella tanárnő. A műsori tánc követi.

(*) **Az Amatőr sportgyesületi kabareje.** Az Amatőr fiatal, törekvő sportgyesület január 5-én, esztörtökön a Mádor-kávéházban este 8 órai kezdettel vidám kabarét rendez, mely után reggelig tartó tánc következik.

(*) **Radoslav Džabić,** az igazságügyi miniszterium sequester osztályának volt főnöke, Beogradban Vidinska-utlica 30. szám alatt ügyvédi irodát nyitott, ahol ügyvédi gyakorlatát meg is kezdi.

(*) **Az Ördög mátkája.** A Subotica Műpártolóik köre vasárnap este a színházban előadta. Gécezi István Ördög mátkájára című 3 felvonásos énekes népszínművét. A közönség élénk érdeklődése mutatja, hogy a nézőtöredék egyetlen hely sem maradt üresen. Az előadás újabb szép sikert jelent a Műpártolóik Köre részére. A szereplők kivétel nélkül elismerést érdemelnek és sok tapsot kaptak, különösen tetszett Pietsch Ferencné, Szabó Mária, Helyei Ferenc és Weisz Irénke játéka. Az est sikeréhez hozzájárultak Molnár Bizsika, Dohár, Rózsi, Fehér Anna, Szakácsi Sándor, Teltki József és Balázs István. 7931

(x) **Dr. Kosztolányi Árpád orvos** rendel Wilsonova-utlica 34. szám alatt (a polg.-iskola mellett) csecsemő- és gyermekbetegeknek délután 9—11-ig, bőr- és nemi betegeknek délután 3—5-ig. (Salvársan-oltások vérhajásoknak). 3992

(*) **Hivatlok és irodák magyar, német, szerb és horvát nyelvű írószilati előjegyzési hetinaptár szükségletükre.**

— **Dr. Vécsei Jenő orvosi rendelői** nemi beteg részére. Rendel délelőtt 7—9 ig. Délután 2-10 fél 4-ig és 5—7-ig. Lakás: Cyrill-metoda-tér 18. I. emelet, Vojnich Piroška-féle ház.

(*) **Orvosi rendelésre** hásközlők készülnék Steinné-Schäffer Margitnál. Karadzseva-utlica 7. 7827

SPORT

Az U. T. E. és M. T. K. Németországban.

U. T. E.—Augsburger Turnverein 5:2

U. T. E.—Stuttgarter Kriker 4:0
Spielvereinigung Fürth—M. T. K. 1:0

M. T. K.—I. T. C. Nürnberg 2:1.
Az U. T. E. karácsony első napján Augsburgban szerepelt, mint az Augsburg Turn-Verein vendége. A magyar bajnokcsap III. helyén álló U. T. E. csapat felényes játék után 5:2 (3:0) arányban verte meg ellenfelét. A gólyok közül kettőt Schaller lőtt, a másik három Priboj. Egyházy és Nagy Lajos.

Karácsony második napján, hétfőn Stuttgartba ment át az U. T. E., ahol a Stuttgarter Kickerssel mérkőzött. Az U. T. E. ezt a mérkőzését 4:1 arányban nyerte meg.

A bajnoksapat szereplése már csak félsikerrel járt.

Vasárnapon ugyanis az M. T. K., amely több taralékkal ment ki Németországba 1:0 arányú vereséget szenvedett a Spielvereinigung Fürth csapattól. A vereséget enyhíti az, hogy a német csapat eredményét is magyar játékos, Mandl, az M. T. K. hátvédje révén érte el, mert az ő lábáról pattant Seiderer labdája a kapuba. A gólt, amely az első félidőben esett, hiába próbálta kiegyenlíteni a magyar csapat, a tömörült német védelem megakadályozta a kiegyenlítést.

Hétfőn az M. T. K. 2:1 arányban legyőzte a német bajnokcsapatot, az I. F. C. Nürnbergert.
A jövő héten indul az F. T. C. és a V. A. C. csapata is Olaszországba.
A budapesti karácsonyi mérkőzések. A karácsonyi ünnepeket a budapesti csapatok néhány elmaradt mérkőzés lejátszására használták fel.
A II. osztályban a B. E. A. C. 4:0 arányban legyőzte az N. S. C.-t, a II. b. osztályban pedig a Postások 6:0 arányban a B. E. V. V.-t. A Magyar kupáért vívott küzdelemben az U. T. S. E. 4:1 arányban győzött a Zugló fölött.

Ajándékoknak kiválóan alkalmas SZŐRMEÁRU

legszebb, legizlésebb és legfinomabb kiállításban

Spitzer Lajos szűcs, szőrmeárkereskedőnél kaphatók.

TŐZSDE

Budapesti tőzsde. Dec. 27. (Záralt)

Valuták:	Devizák:
Font . . . 2680	London . . 2675
Fr. frank . 4950	Páris . . . 5035
Dollár . . 622—632	Newyork . 625
Márka . . 352—362	Berlin . . 342
Lira . . . 2775	Milano . . 2830
Lei . . . 485—495	Bukarest . .
Sekel . . 860—870	Prága . . 867
Osztr. K 11	Bécs . . . 11
Dinár . . 905—915	Zagreb . . 222
Napoleon 2430	Róma . . .
Rubel . . 2430	Zürich . . 1230
L. márka 20 1/2	Varso . . .
S. frank 12200	
Léva . . .	

Bécsi tőzsde. Dec. 27. (Záralt)

Valuták:	Devizák:
Font . . . 24000	London . .
Fr. frank . 450	Páris . . .
Dollár . . 5700	Newyork . 5800
Márka . . 32	Berlin . . 31.5
Lira . . . 250	Milano . .
Magy. K 980	Budapest 940
Lei . . . 3950	Bukarest . .
Szokol . . 80	Prága . . 81.5
Dinár . . 84	Zagreb . . 2150
L. márka 183	Varso . . .
Sv. Frank 1125	Zürich . .

Zürichi tőzsde. Dec. 27. (Záralt)

Devizák:	
London . . 2148	Bukarest . . 710
Páris . . . 4090	Prága . . . 200
Newyork . 513	Zagreb . . 018
Berlin . . 290	Varso . . . 019
Milano . . 2270	Bécs . . . 011
B.-pest. . 82.5	Bélgazeti K 011

ÉRTÉKPAPIROK: Magyar hiteli 1915, Osztrák hitel 1030, Államvasut 3750, Déri-vasut 1230, Salgó 5550, Kőszén —, Adria —, Atlantica —, Ganz-Danubius 34500, Papir 3050, Nasic —, Slavónia —, Rima 2700.

BUIZÁSI természetes **SZÉNSAV**

10 kg.-ként 340 koronáért kapható: 7630

JULIO BAUER sürgykereskedőnél Novisad. Lerakot Dölbácska részére. Salátartályok töltés végett átvételek.

Ház telekkel, fűszer, rövidáru, ital- és trafikál

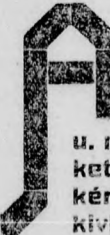
más vállalat miatt eladó. Alkalmos sertés hizlaltásra is. — Tudakozódni BÉNI BÉLA, Subotica Sadičeva utlica 7. minden nap 1—5 óráig. Nemzeti kávéházban.

Puhafahordók összeállításához önlen **kádársegédet**

keres 7894 **DANICA D. D.** Koprivnica.

NEU IGNÁC bőrgyára **Ujpest, Rákóczy-ut 28.**

Aján! mindennemű kész bőrt, u. m. fekete és színes sevrőt, fekete és színes boxbort, talpbort, kergét (branzói) stb. elsőrendű kivitelben és versenyképes áron.

Selma az elpusztíthatatlan kaucsuk-cipősarok

NYILTTÉR.*

ki szerdán, 14-én délután a bezdáni rigyicai vonatbeszálláskor fekete kézimant tévedésből elvitte, kérem, szívesen adják azt a tartalmával együtt 2000 korona árium ellenében visszaadni, illetve a és időt megnevezni, ahol azt át-
em.

benne levő iratok és rajzok ugyanis számára értéktelenek.

Rickert József
gőzmalomtulajdonos, Rigyica.

Üzemeltető és szegletes

hozokat készít

minden nagyságban

BERNŐBOBOGYÁRA, SUBOTICA
PAŠIČEVA ULICA. 7913

Kötelvörögyár r. t. Odžaci (Bačka) Hirdetmény.

Az 1921. évi július hó 10-én megtartott közgyűlés határozata értelmében és a Kereskedelmiügyi Miniszter U5429. szám alatt december hó 21-én kelt jóváhagyása folytán a gyár részvénytőkéje 3500 darab egynként 500 jug. korona n. é. bemutatóra szóló új részvény kibocsátása által 2,750,000 jug. koronáról 40,000 koronára emellett. A régi részvények bírósági felhívatnak 3000 darab új részvény jegyzésére, a kiegészítő feltételek mellett:

minden kettő darab régi részvény alapján egy új részvény vehető át 100 korona árfolyami árában.

A régi részvények birtokosai kötelesek részvényük megszerzéséig a gyár pénztáránál 1921. december hó 27 től, 1922. január hó 26-án déli 12 óráig a hatfős órák alatt felülbiztyegés végett bemutatni és egyidejleg mincica új részvény után átvételi ár fejében 100 koronát valamint illeték fejében 20 koronát lepenzben beizetni. A bemutatott régi részvények felülbiztyegés után a bemutatónak az új részvények megizetésére vonatkozó ideiglenes elismervény kapcán visszaadandók.

Mintán az új részvények 1921. évi január 1-től részvények osztalekban, a befizetők a befizetés alkalmmal 1921. évi január hó 1-től december 31-ig a néftek után 6 százalékos kamatot tartoznak fizetni, ugy hogy minden egyes új részvény után 150 korona fizendő be.

Odžaci, 1921. december hó.

Az igazgatóság.

Kávésók és vendéglőstőknek figyelembe ajánlom.

DOMNO, kir. vámbivatal által felülbiztyegzetek, biffardnyolók, sakk, kártyatáblák, francia dekók, zselatin, panna d'wobor minden mennyiségben kapható:

GRÜNWALD LIPÓT,
SENČANSKI PUT 11 SZ.

ZSÁK, PONYVA, ZSINEG.

Uj és használt juttatások minden meretben. — Szalmazsákok (szobák, len- és kenderzsákok, — Uj- és használt viaszos ponyvák vagonok, kosok és cséplőgépek. Ponyvaszövetek, juta kocsik, kendők- és lenfonalak. Kenderzsákok, minden méretben. Cének, Kávé- és szőlőszőlőgépek, valamint beveder. Lenokróc- és tásak. Vízmentes munkásszálgyök és köpenygelek. Hajók- és hálszál cikkeek. Kötőláruk minden művészetben. Papirzsinetek.

SCHIFF ABRAHAM
zsák, ponyva- és zsinag nyakkereskedő és köcsöző intézet
NOVISAD, FUTAK-HICZA 26.
Telefon 403. Fiókák Beograd—Bécs—Budapest.
Kérjen árajánlatot! 428

A suboticei Belga konzulátusához érkezett két darab automobil a világhírű „Minerva” antverpeni (Belgium) cégtől, amelyek az eziránti érdeklődőknek a suboticei villanytelepen a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthők, ahol minden kívánt felvilágosítás is adatik.

Zománcozott lemez- és öntött vasedény
gyári árában
Vermes és Gerő
cégnél, Novisad.

HIRDETÉSEKET
az összes Vojvodinában megjelenő szerb, horvát, szlovén, magyar, német lapokra, épügy a külföldi lapokra a legolcsóbban felvessz és továbbít
„FUCHS”
Nemzetközi Hírlap és Hirdetési Vállalata
Novisad, Kralj Peter-utlica 13. sz. 7550

A jelenkor legideálisabb szereit a modern kozmetika terén a
„LYO”
KÉSZÍTMÉNYEK
Legjobb béketermek! „Lyo” a Kelet vezető gyártmánya! Készítményeink mindenütt kaphatók! Megbizások utánvétel-
lel lesznek elintézve. „LYO” első jugoszláv kozmetikai készítmények gyára.
Zagreb, Vlaška-utlica 125. 7671

Ródlík és szánkók
nagy választékban kaphatók
Fa és Játékárugyár
SUBOTICA, Jugovičeva ulica.

ELADÓ
teljes malomberendezés
amely áll a koptató készletből, 3 drb 8. számú kőmész, 1 drb 21. számú és 1 drb 31. számú Ganz-féle kőmész berendezésből 1 drb 4 részű, 1 drb 1 részű Vörner-féle síkzúza összes föl-vonókkal, 1 drb 2 részű, 2 drb 1 részű Radial szitából, 1 drb Vörner-féle síkzúza dara tisztító, 1 drb Vörner-féle rászó szűrés derce-tisztító és 2 pár 42-es kőjárólól. 1922. év március hó végéig üzemben látható
Varga Mihály és Társa
gőzmalom (Bačka).

Gépek és szerszámok
fa-, fém- és bádóg megmunkálására
eredeti gyári árákon nagy választékban állandóan rektáron alábbi cégnél: —
Karl Jetzbacher, Zagreb
Vlaška ulica 23. 6939 Telefon 4-90.
Saját gyár Bécsben. Kérjen részletes árajánlatot!

Önkéntes árverés.
Folyó hó 30-án déli 12 órakor mindennemű korcsmai berendezés bor és sürrapparatú, asztalok, székek, divánok, tükrök stb. önkéntes árverésen a legfőbbet igérőnek eladhatunk.
Sztjépné
Sentanski-put 487 (uj szám 23)
Matkovich Károly ur házában.
7899

All Right cipőkrém
MACSKA védjeggyel.
A GAZDASSZONYOK ÖRÖME
GYÁRTJA:
Narodna Kemična Fabrika, Novisad
FATER 3. — DUNA-UTCA 6.

Veliki-Bečkerek polgármesteri hivatala.
1904—1921.
Árlejtési hirdetmény.
Veliki-Bečkerek városának 35 vagon tűzfára van szüksége. A városi Tanács 1964—1921. sz. határozata értelmében felhívom az érdekelteket, hogy írásbeli ajánlataikat legkésőbb f. hó 30-ig nyújtsák be, mert később beérkező ajánlatokat nem veszek figyelembe.
Veliki-Bečkerek, 1921. december 14.

Aleksić s. k.
polgármester.
Nagyforgalmu
gyógyszertár Subotican eladó.
Hozzá tartozó 5 szobás lakás és berendezéssel: Cim a kiadóhivatalban. 7257

December 29-én este fél 9 órakor a
LIFKA-MOZIBAN

Frankl Rózsi
zongoraestélyt tart.
Helyárak 80 és 60 korona.
Jegyek a Lifka-mozi pénztáránál kaphatók.

KÖZLŐ

Dec. 26-28-ig.
Hétfőtől—
szerdáig

Hasonlatosság átka

Amerikai dráma 4 főtáncban.
Főszereplő: Dumont.

OXIGÉN HEGESZTÉSHEZ

saját és kölcsön tartányokban
minden mennyiségben kapható:

Handler és Vadász, Novisad

FUTOŠKA ULICA 28. SZÁM
ALKOTMÁNY-UTCZA 10.

TELEFON: 296. 7413

Van szerencsém a tisztelt nagykereskedő cégeknek
b. tudomásra hozni, hogy

Josef Vosáhlo Dasice (Čechy)

cssehországi gyáros cégtől ostorszifajkákból az
egyedüli képviselőlet az SHS királyság részére
átvettem.

Szíves megrendeléseket pontosan fogantatítani fogom
Minták és árjegyzékek töredékben megtekinthetők.

Tisztelettel

WEINMANN MÓR

törv. bef. ügynökségi és bizományi cég, Štrossmajerova
ulica 22 szám. — Telefon 660 szám. — 7840

DIÓ idei egészséges K 38. —

borsó, bab, lencse,
só, paprika,

árpa, zab, korpá, kukorica
és más egyéb termények a
legolcsóbban beszerezhetők

„AGRARIA“

gabona- és terményüzletben Subotica, Štrossmajer-
ulica 7. szám. (Huspiac) Jurics-féle házban, 7518

Ügyes, szerbül tudó, fűszerszakmában jártas
segédet felvesszünk. Telefon 120.

Apróhirdetések

Telefonra nem adunk hirdetőt! Egyekben felvilágosítást.
Apróhirdetés egy sor 2 K, vastagbátus és címző
Létszerecsen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 20 K.
Apróhirdetéseket felvesz: Subotica-n a kiadóhivatal,
Alexandra-utca, Lebach-ház és Schlanger hírlap-
szedő a vasúti park mellett. Vidéken valamennyi
földrajzútlók. • Előfizetési díj: havonként 15 din, seggedőre 15 din

FOGLALKOZÁS

Négy középiskolai végzet-
telt állást keres, irrodaszol-
gának is emenne. Cim a
kiadóban. 7897

Fiatal jól számoló segéd-
et felvesz Basch József
fűszerkereskedő Cantavir. 7007

Minden szakmában jártas
mérőképes könyvelő ma-
gyar-nemet levelező, köny-
velői vagy vezetői állást
helyben vagy vidéken el-
fogolna. Ajánlatokat ké-
rem „jó erő” jelleg alatt
a kiadóba. 7912

Fiatal tanító zsidó csa-
ládhoz nevelőnek emenne.
Szíves ajánlatokat „Bánát”
jellegre a kiadóba kér. 7887

Kerékek azonnali vagy
január 15-iki belépésre eg-
nemet nevelőt 8 és 9
éves gyermekeim mellé.
Zongorista eönyben, Cim
a kiadóban. 7882

Tinármeister finanszí-
rozást tart vagy a Vojvo-
dinában gyárvezetői állást
keres. Ajánlatot „Perfekto”
jellegre a kiadóba. 7723

Munkásleány és egy
é. és sója, ki csomagolni
tud, felvételtk Vágó és
Fischer sajttraktáiban —
Cora Dusana ul. 6. 7914

Subotica-i magános orvos
keres idősebb felteletti jól
lázó házezőzőit. Csakis
vidékiek ajánlata. „Uri
bánsmod” jellegre kiad-
hiva. aiba kér. 7892

VETEL-ELADÁS

Egy teljes korcsnál szá-
tetl és egy kétszernyű ajtó
eladó dr. Lóránt Zoltán
ügyvédnél. 7763

Munkás- és posztócipő-
otcsó áron kaphatók Hau-
serrná, Rudičeva-ul. 7291

Legolcsóbb bevásárlási
forras órák és ékszerekben
Friedmann órák és éksze-
résznél Aleksandrova ulica.
Tört aranyat a legmagasabb
árban veszek. Órák tanonc
felvétetik. 7875

Gyógyszerár jó forgá-
lommal, modern berendezé-
zéssel, tisztá diófa állvány-
zattal 5.000 lakosságu
bácskai községben eladó.
Cim a kiadóhivatalban. 7737

35 lóerős szívógázmotor
üzemképes állapotban el-
adó és azonnal átvehető,
Vujkovic I. és Társa Su-
botica. 7807

Ház nagy lakásai, több
nagy rakfárhelyiséggel, is-
tállókkal, kövezett nagy ud-
varral eladó és azonnal át-
adható. Gyártelepek igen
alkalmas. Bővebbé Jugo-
víceva ulica 6. Kakasisko-
lániál. 7808

Egy amerikai börtön el-
adó, Cim Kovács szitás,
Lifka mellett. 7845

Retorta faszén kifűző 5
milonégben vagononként kap-
ható Hubert Lajosnál Novi-
sád, Zeleznicka-ulica 17, a
Teshici Iparművek vezér-
képviseleténél. 7079

Lilium Hajszesz Scham-
pool de Lys és Brillantin
de Lys a legkiválóbb haj-
ápolási kozmetikai készit-
mények. — Kapható illes
szőgyárban, a főposta át-
ellenében.

Eladó ház főhelyen levő
háza két és fél felken, sok
mellé képiúttal eladó. Bő-
vebb felvilágosítást ad
Ubortnyí Mihály Fekettes
7905

Veszek tört aranyat és
élszeret mindenféle ma-
gasabb árban, Alkalmi ék-
szerek eladása. Ékszerekre
pénzkölcsönt kőveztetik
Pálkai, a Lombard zálogház
vált becséise. Ivan Antu-
nović ul. 6. Novák-ház, 7109

Lifka

Dec. 26-28-ig
Hétfőtől—
szerdáig

Könnyűvérűek

A milliárdos mamorában.
Főszereplő: Lugosi Bela.

Egészen új diszkórésű
könyvek, jeles írók művei,
e adók. Megtekinthető dél-
előtt 10—12-ig, Cim a ki-
adóban. 7910

Sentán a főtéren egy
modern négy és két szobas
lakásból álló ház szabad-
kézből eladó. Cim: Fillop
Antónia Senta. 7888

ELADÓ

450 hold prima föld fun-
dus instruktus — teljes
bővebb felszereléssel kö-
zel Eszékhez — csak ko-
moly vevőknek. Bővebbé:
HETTLINGER GYULA
építésznel, Osijek I. (Ju-
goslavia). — Paremínski
prolaz 4. sajtáthz. 7903

Teljes tisztelettel
HETTLINGER JULIO

Nagy raktár

Magyarországon
Kicsinyden
butorszövetekben,
plüssoktben, moque-
tekben, matrac- és
redőny - gradilkban,
afrique, löszörökben,
butorrugókban,
jula-vásznakban,
félévásznanban,
szővegekben és külön-
féle kárpitos
kellékekben.

Legolcsóbb árak mellett:
J. OMERZO I DRUG
Zagreb Petrinjska ul. 3.
az udvarban. Tel. 21-83.
7847

Ha kellemesen akarja
léit eltölteni úgy jöjje
„Arany kacsa”-
címzett volt úsaa
vendéglőbe, hol kün-
okról, jó házi kőz-
gondoskodva van. A
nenséket elfogadók.
Szombat és vasár-
egész éjjel nyit.
Naponta elsőrendű
bura zenekar —
partfogást ker-
„Arany kacsa”
vendéglő tulajdonosa
Pašičeva ulica, Edény p.

Eladó
egy M. A. V. garnit
magánjár
8 lóerős 9 éves és
6 lóerős tizenegy é
cséplőkészlet
Varga Mihály és Tá
Cantavir (Bačka). 70

Sentán a Bácsmegyei N
részére felvesz
hirdetéseit
Moinár Sz. Vince elár

Tehetsége fogtechnikus

arany- és kaucsukban Zagreb szé-
kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. 8

Erdős Henrik és Társa
Telefon 335. — NOVISAD — Temerinska 8.
Műszaki cikkek, mindenféle gőz- és
visszerelvények.

S. H. S. KIRÁLYSÁG LEGNAGYOBB RAKTÁRHÁZA!

Terület 6000 m².
Befogadóképesség 2000 vagon.

**Bank Nikola Boschkovits
R. T. Beograd**

átvesz mindennemű kereskedelmi árut
a saját újonnan felépített raktárházába
elraktározás végett, a fekbér és egyéb
költségek legelőnyösebb feltételei mellett

Egy része a raktárháznak mint vám-
raktár — transit — van szabadalmazva,
amelyben az áru elhelyezhető és szük-
séghez képest részletekben elvámolható

A bank a beraktározott áru alapján
folyoszámlákat nyit.

A raktárház a duai rakparton szoro-
san a vasutvágány mellett a Dunavaska,
Jevrejska- és Banatska-utcák sarkán
van felépítve. 6351

Vagonáru kirakás céljából, közvetlenül
a raktárház elé utasítható.

Nagvobb árumennyiségeknel hosszabb
idei beraktározásoknál a fekbér külön
megállapodás szerint lesz számlva.